

Tietosuojaneuvoston lausunto (64 artikla)

Lausunto 1/2020, joka koskee Espanjan tietosuojan valvontaviranomaisen luonnosta käytännesääntöjen seurantaelimen akkreditointia koskeviksi vaatimuksiksi yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan mukaisesti

Annettu 28. tammikuuta 2020

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Sisällysluettelo

1	Tiivistelmä tosiseikoista	4
2	ARVIOINTI.....	5
2.1	Tietosuojaneuvoston yleinen arviointi toimitetusta akkreditointivaatimusten luonnoksesta	5
2.2	Analyysi Espanjan käytäntöjen valvontaelinten akkreditointia koskevista vaatimuksista	5
2.2.1	YLEISIÄ HUOMIOITA	6
2.2.2	RIIPPUMATTOMUUS	6
2.2.3	ETURISTIRIITA.....	8
2.2.4	ASIAINTUNTEMUS.....	8
2.2.5	VAKIINTUNEET MENETTELYT JA RAKENTEET	9
2.2.6	LÄPINÄKYVÄ VALITUSTEN KÄSITTELY.....	9
2.2.7	VIESTINTÄ ESPANJAN TIETOSUOJAVIRANOMAISEN KANSSA	10
2.2.8	KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN TARKASTUSMEKANISMIT	11
2.2.9	OIKEUDELLINEN ASEMA.....	11
3	PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET	12
4	LOPPUHUOMAUTUKSET	13

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuoja-asetus', 63 artiklan, 64 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 3–8 kohdan sekä 41 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6 päivänä heinäkuuta 2018 annetulla ETAn sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018¹,

ottaa huomioon 25 päivänä toukokuuta 2018 hyväksytyn ja 10 päivänä syyskuuta 2019 tarkistetun työjärjestyksensä 10 ja 22 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan tietosuojaneuvoston, jäljempänä 'tietosuojaneuvosto', päätehtävänä on varmistaa yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukainen soveltaminen, kun valvontaviranomainen aikoo hyväksyä käytännesääntöjen valvontaelimen akkreditointia koskevat vaatimukset 41 artiklan mukaisesti. Tämän lausunnon tarkoituksena on näin ollen saada aikaan yhdenmukainen toimintamalli niiden ehdotettujen vaatimusten osalta, jotka tietosuojan valvontaviranomaisen on laadittava ja joita toimivaltainen valvontaviranomainen soveltaa käytännesääntöjen valvontaelimen akkreditoinnin aikana. Vaikka yleisessä tietosuoja-asetuksessa ei suoraan aseteta yksiä vaatimuksia akkreditoinnille, siinä kuitenkin kannustetaan yhdenmukaisuuteen. Tietosuojaneuvosto pyrkii saavuttamaan tämän tavoitteen lausunnollaan ensinnäkin pyytämällä toimivaltaisia valvontaviranomaisia laatimaan seurantaelinten akkreditointivaatimukset yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EU) 2016/679 mukaisia käytännesääntöjä ja valvontaelimiä koskevien suuntaviivojen 1/2019, jäljempänä 'suuntaviivat', mukaisesti käyttämällä suuntaviivojen akkreditointia koskevassa jaksossa (12 jakso) esitettyjä kahdeksaa vaatimusta toiseksi antamalla kirjallisia ohjeita akkreditointivaatimuksista ja lopuksi pyytämällä niitä hyväksymään nämä vaatimukset tämän lausunnon mukaisesti yhdenmukaisen toimintamallin aikaansaamiseksi.

(2) Toimivaltaisten valvontaviranomaisten on yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan mukaan hyväksyttävä hyväksyttyjen käytännesääntöjen valvontaelinten akkreditointia koskevat vaatimukset. Niiden on kuitenkin sovellettava yhdenmukaisuusmekanismia, jotta voidaan laatia asianmukaiset vaatimukset sen varmistamiseksi, että valvontaelimet valvovat käytännesääntöjen noudattamista pätevästi, yhdenmukaisesti ja riippumattomasti. Näin helpotetaan käytännesääntöjen asianmukaista täytäntöönpanoa koko unionissa ja edistetään yleisen tietosuoja-asetuksen asianmukaista soveltamista.

(3) Jotta muita kuin viranomaisia tai julkishallinnon elimiä koskevat käytännesäännöt voidaan hyväksyä, osana käytännesääntöjä on määriteltävä valvontaelin (tai -elimiä), joka toimivaltaisen valvontaviranomaisen on akkreditoitava sillä perusteella, että se kykenee valvomaan tehokkaasti käytännesääntöjä. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa ei määritellä termiä "akkreditointi". Sen 41 artiklan

¹ Viittauksilla "unioniin" viitataan kauttaaltaan tässä lausunnossa myös ETAan.

2 kohdassa esitetään kuitenkin valvontaelimen akkreditointia koskevat yleiset vaatimukset. Valvontaelimen on täytettävä useita vaatimuksia toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla, jotta se voi saada tältä akkreditoinnin. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on selitettävä ja osoitettava, miten niiden ehdottama valvontaelin täyttää 41 artiklan 2 kohdassa vahvistetut vaatimukset akkreditoinnin saamiseksi.

(4) Vaikka valvontaelinten akkreditointia koskeviin vaatimuksiin sovelletaan yhdenmukaisuusmekanismia, suuntaviivoissa säädetyssä akkreditointivaatimusten kehittämisessä olisi otettava huomioon käytännesääntöjen ala tai erityispiirteet. Toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla on harkintavaltaa kaikkien sääntöjen soveltamisalan ja erityispiirteiden osalta, ja niiden olisi otettava huomioon asiaa koskeva lainsäädäntö. Tietosuojaneuvoston lausunnon tavoitteena on näin ollen välttää merkittäviä epäjohtonmukaisuuksia, jotka voivat vaikuttaa valvontaelinten toimintaan ja siten yleisen tietosuojasetuksen käytännesääntöjen ja niiden valvontaelinten maineeseen.

(5) Tässä suhteessa tietosuojaneuvoston antamat suuntaviivat toimivat ohjenuorana yhdenmukaisuusmekanismin yhteydessä. Tietosuojaneuvosto on erityisesti selventänyt suuntaviivoissa, että vaikka valvontaelimen akkreditointia sovelletaan vain tiettyihin käytännesääntöihin, valvontaelin voidaan akkreditoida useampia kuin yksiä käytännesääntöjä varten, mikäli se täyttää kyseisten käytännesääntöjen akkreditointia koskevat vaatimukset.

(6) Tietosuojaneuvosto antaa lausunnon yleisen tietosuojasetuksen 64 artiklan 3 kohdan nojalla, luettuna yhdessä tietosuojaneuvoston työjärjestyksen 10 artiklan 2 kohdan kanssa, kahdeksan viikon kuluessa ensimmäisestä arkipäivästä sen jälkeen, kun puheenjohtaja ja toimivaltainen valvontaviranomainen ovat päättäneet, että asiakirja on valmis. Edellä mainittua määräaikaa voidaan puheenjohtajan päätöksellä pidentää kuudella viikolla asian monimutkaisuuden perusteella,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1 TIIVISTELMÄ TOSISEIKOISTA

1. Espanjan valvontaviranomainen on toimittanut tietosuojaneuvostolle päätösluonnoksensa, joka sisältää käytännesääntöjen valvontaelintä koskevat akkreditointivaatimukset, ja pyytää 64 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti tietosuojaneuvoston lausuntoa yhdenmukaisesta toimintamallista unionin tasolla. Päätös siitä, että asiakirja-aineisto täyttää kaikki sille asetetut vaatimukset, tehtiin 25. lokakuuta 2019.
2. Tietosuojaneuvoston työjärjestyksen² 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti tietosuojaneuvosto päätti käsiteltävänä olevan asian monimutkaisuuden vuoksi jatkaa alkuperäistä kahdeksan viikon hyväksymisaikaa kuudella viikolla.

² Versio 3 sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna ja hyväksyttynä 10. syyskuuta 2019

2 ARVIOINTI

2.1 Tietosuojaneuvoston yleinen arviointi toimitetusta akkreditointivaatimusten luonnoksesta

3. Kaikkien tietosuojaneuvostolle lausuntoa varten toimitettavien akkreditointivaatimusten on vastattava täysin yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohtaa, ja niiden on oltava suuntaviivojen akkreditointia koskevassa osassa (12 jakso, sivut 21–25) määriteltyjen kahdeksan alan mukaisia. Tietosuojaneuvoston lausunnon tavoitteena on varmistaa yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohdan yhdenmukainen ja asianmukainen soveltaminen esitetystä luonnoksessa.
4. Tämä tarkoittaa, että laatiessaan yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 3 kohdan ja 57 artiklan 1 kohdan p alakohdan mukaisia vaatimuksia elimen akkreditoimiseksi käytännesääntöjen seurantaa varten kaikkien valvontaviranomaisten olisi katettava nämä suuntaviivoissa säädetyt keskeiset vaatimukset, ja tietosuojaneuvosto voi suositella, että valvontaviranomaiset muuttavat luonnoksiaan yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.
5. Kaikilla muilla kuin viranomaisia ja julkishallinnon elimiä koskevilla käytännesäännöillä on oltava akkreditoidut valvontaelimet. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa vaaditaan yksiselitteisesti, että ”jäsenvaltioiden, valvontaviranomaisten, tietosuojaneuvoston ja komission on edistettävä sellaisten käytännesääntöjen laatimista, joiden avulla tuetaan tämän asetuksen asianmukaista soveltamista, ottaen huomioon käsittelyn eri sektorien erityispiirteet ja mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten erityistarpeet” (yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 1 kohta). Tietosuojaneuvosto tunnustaa siksi, että vaatimusten on toimittava erityyppisten käytännesääntöjen osalta, niitä on voitava soveltaa erikokoisiin aloihin ja niissä on käsiteltävä eri etuja sekä käsittelytoimia, joilla on erilaisia riskitasoja.
6. Joillakin aloilla tietosuojaneuvosto tukee yhdenmukaistettujen vaatimusten kehittämistä kannustamalla valvontaviranomaista harkitsemaan selventävien esimerkkien antamista.
7. Kun lausunnossa ei käsitellä jotakin vaatimusta, se tarkoittaa, että tietosuojaneuvosto ei pyydä Espanjan valvontaviranomaista ryhtymään sen suhteen lisätoimiin.
8. Tässä lausunnossa ei oteta huomioon Espanjan valvontaviranomaisen toimittamia seikkoja, jotka jäävät yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle, kuten viittauksia kansalliseen lainsäädäntöön. Tietosuojaneuvosto toteaa kuitenkin, että kansallisen lainsäädännön olisi tarvittaessa oltava yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista.

2.2 Analyysi Espanjan käytännesääntöjen valvontaelinten akkreditointia koskevista vaatimuksista

9. Ottaen huomioon, että
 - a. yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohdassa luetellaan edellytyksiä, jotka valvontaelimen on täytettävä saadakseen akkreditoinnin;

- b. yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että kaikilla käytännössä käytössä (lukuun ottamatta 41 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja viranomaisia) on akkreditoitu valvontaelin; ja
- c. yleisen tietosuoja-asetuksen 57 artiklan 1 kohdan p ja q alakohdassa säädetään, että toimivaltaisen valvontaviranomaisen on laadittava ja julkaistava valvontaelimiä koskevat akkreditointivaatimukset ja akkreditoitava elin käytännönsäntöjen seurantaan varten,

tietosuojaneuvosto katsoo seuraavaa:

2.2.1 YLEISIÄ HUOMIOITA

- 10. Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten sanamuoto ei vastaa suuntaviivoissa käytettyä terminologiaa. Johdonmukaisuuden ja selkeyden vuoksi tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista käyttämään suuntaviivojen terminologiaa akkreditointivaatimusten luonnoksessa. Esimerkkejä: "Akkreditointivaatimukset" otsikossa "akkreditointikriteerien" sijaan, "käytännönsäntöjen ylläpitäjät" "käytännönsäntöjen tukijan tai käytännönsäntöjen edistäjän" sijasta, "käytännönsäntöjen jäsenet" "valvottavien elinten" sijasta, valvontaelimestä "monitoring body" eikä "supervisory body", sisäisestä elimestä "internal body" eikä "inside body" ja "[valvontaelimen] sijoittautumispaikka" "[valvontaelimen] toimipaikan" sijasta. Kyseiset kohdat ovat 1, 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3, 3.1, 3.2, 5.2, 5.3, 6.2, 6.3, 7.1, 8 ja 8.2.
- 11. Vaikka tietosuojaneuvosto tiedostaa, että sanamuoto "pitäisi" voi johtua velvoitteen ilmaisemiseen käytettyjen espanjan sanojen käännöksestä, se suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen muuttaa sanamuotoa kauttaaltaan akkreditointivaatimusten luonnoksessa ja korvaa sen joko ilmaisulla "täytyy" tai "pitää" vaatimusten täytäntöönpanokelpoisuuden varmistamiseksi.
- 12. Tietosuojaneuvosto toteaa, että akkreditointimenettelyn tai akkreditoinnin peruuttamismenettelyn kestosta ei ole mainintaa. Vaikka tietosuojaneuvosto hyväksyy, että nämä asiat kuuluvat ohjeiden akkreditointivaatimuksia tukevaan alaan, se pitää niitä tärkeinä, jotta voidaan varmistaa koko akkreditointiprosessin avoimuus. Tietosuojaneuvosto kannustaa siksi Espanjan valvontaviranomaista selventämään akkreditoinnin kestoa ja peruuttamismenettelyjä akkreditointivaatimuksia tukevissa ohjeissa.
- 13. Tietosuojaneuvosto ymmärtää myös, että Espanjan valvontaviranomaisen luonnostelemaa akkreditointivaatimuksia sovelletaan sekä sisäisiin että ulkoisiin valvontaelimiin, jollei nimenomaisesti toisin mainita.

2.2.2 RIIPPUMATTOMUUS

- 14. Akkreditointivaatimusten luonnoksen 1 jakson johdannon osalta tietosuojaneuvosto panee merkille kaikki tekijät, jotka osoittavat valvontaelimen riippumattomuuden ja toiminnan puolueettomuuden suhteessa käytännönsäntöjen jäseniin ja ammattialaan, toimialaan tai sektoriin, johon käytännönsäntöjä sovelletaan. Tämän jakson kolmannen ja neljännen kohdan välillä näyttää kuitenkin olevan ristiriita. Kolmannessa kohdassa todetaan, että valvontaelimellä ei pitäisi olla *"minkäänlaista riippuvuutta (organisatorisesta, taloudellisesta, ammatillisesta tai henkilökohtaisesta) sidosityhteisöstä"*, mikä näyttää tämän vaatimuksen perusteella poistavan mahdollisuuden akkreditoida

sisäisiä valvontaelimiä. Viimeisessä kohdassa mainitaan kuitenkin tapaukset, joissa valvontaelin on sisäinen. Tietosuojaneuvosto suosittelee siksi, että Espanjan valvontaviranomainen selventää näiden kahden kohdan välistä suhdetta ja selittää, miten sisäinen valvontaelin voi saavuttaa riippumattomuuden, sekä laatii kolmannen kohdan uudelleen siten, että sisäiset valvontaelimet otetaan asianmukaisesti huomioon.

15. Vaatimuksen 1.1 kolmannen luetelmakohdan osalta tietosuojaneuvosto katsoo, että sanamuoto *"valvojana on käytäntöjen tukija, kun valvontaelin on sisäinen elin"* vaikuttaa heikentävän yhtäältä käytäntöjen ylläpitäjien ja jäsenten ja toisaalta valvontaelimen välistä erottelua. Suuntaviivojen (65 kohta sivulla 22) mukaan onkin niin, että jos ehdotetaan sisäistä valvontaelintä, sillä olisi oltava käytäntöjen ylläpitäjän organisaation muista aloista erillinen henkilöstö ja johto, vastuuvollisuus ja tehtävä. Lisäksi sisäisenkin valvontaelimen olisi varmistettava riittävä puolueettomuus ja riippumattomuus riskienhallintaa koskevan lähestymistavan pohjalta. Tietosuojaneuvosto suosittelee siksi, että Espanjan valvontaviranomainen poistaa lauseen *"valvojana on käytäntöjen tukija, kun valvontaelin on sisäinen elin"* tai muutoin selventää sitä suuntaviivojen mukaisesti.
16. Taloudellisten vaatimusten osalta (Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.3 jakso) tietosuojaneuvosto myöntää, että valvontaelimille olisi taattava niiden tehtävien tehokkaan suorittamisen edellyttämä taloudellinen vakaus ja resurssit. Tavat, joilla valvontaelin saa taloudellista tukea, eivät saisi vaikuttaa haitallisesti sen sääntöjen noudattamisen valvontatehtävän riippumattomuuteen. Valvontaelimen rahoitus ja rahoituksen läpinäkyvyys ovat ratkaiseva tekijä arvioitaessa valvontaelimen riippumattomuutta. Tästä syystä tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen poistaa ilmaisun *"where appropriate"* ("tarvittaessa") ja korvaa ilmaisun *"should"* ("pitäisi") ilmaisulla *"must be"* ("täytyy olla") tai *"have to be provided"* ("on toimitettava") Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.3 jaksossa.
17. Lisäksi Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.4 jaksossa viitataan nimenomaisesti *"tapauksiin, joissa valvontaelin on sisäinen elin"*. Tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista selventämään, että rahoitustavat eivät vaikuttaisi haitallisesti sisäisen valvontaelimen riippumattomuuteen.
18. Tietosuojaneuvosto huomauttaa, että valvontaelimen on toimitettava kuvaus käytettävissä olevista resursseista, jotta se voi kantaa vastuunsa, jos se epäonnistuu tehtävässään (Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 8.3 jakso). Tietosuojaneuvosto kuitenkin katsoo, että tällainen vaatimus saattaa vaikuttaa suhteettoman raskaalta pienille ja keskisuurille yhteisöille, joita se saattaa estää hakemasta akkreditointia. Tämän osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen lieventää tämän jakson sanamuotoa viittaamalla yleisesti valvontaelimen velvollisuuksiin.
19. Valvontaelimen vuosikertomuksen julkaisemisesta (6.1 jakso) tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen täsmentää selkeyden vuoksi julkaistaviksi katsottavia tietoja sekä näihin kertomuksiin sisällytettävien tietojen yksityiskohtaisuuden tasoa.
20. Tietosuojaneuvosto huomauttaa, että vastuuvollisuuteen ei viitata yhtenä neljästä alasta, joilla valvontaelimen on osoitettava riippumattomuus. Lausunnossa 9/2019, joka koskee Itävallan tietosuojan valvontaviranomaisen luonnosta käytäntöjen seurantaelimen akkreditointia

koskeviksi vaatimuksiksi yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan mukaisesti, todetaan, että *”valvontaelimen on voitava osoittaa ”vastuuvollisuutensa” päätöksistään ja toimistaan, jotta sitä voidaan pitää riippumattomana”* (24 kohta). Tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen sisällyttää vaatimuksiin veloitteen osoittaa riippumattomuus valvontaelimen vastuuvollisuuden osalta. Espanjan valvontaviranomaisen olisi esimerkiksi selvennettävä, millaista näyttöä valvontaelimeltä odotetaan sen vastuuvollisuuden osoittamiseksi. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi määrittämällä roolit ja päätöksentekokehys ja sen raportointimenettelyt sekä laatimalla käytäntöjä, joilla lisätään henkilöstön tietoisuutta käytössä olevista hallintorakenteista ja menettelyistä.

2.2.3 ETURISTIRIITA

21. Tietosuojaneuvosto panee merkille kaikki vaatimukset, jotka sisältyvät Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimuksiin, jotta valvontaelin voi osoittaa, että sen tehtävien ja velvollisuuksien hoitaminen ei aiheuta eturistiriitaa. Vaatimusten 2 jakson johdanto ei kuitenkaan anna tarpeeksi selkeää kuvaa siitä, mitkä tilanteet voivat aiheuttaa eturistiriidan. Tietosuojaneuvosto katsoo, että käytännön syistä voisi olla hyödyllistä antaa esimerkkejä tapauksista, joissa eturistiriita voi syntyä. Esimerkki eturistiriitatilanteesta olisi tapaus, jossa tarkastuksia suorittava tai valvontaelimen puolesta päätöksiä tekevä henkilöstö on aiemmin työskennellyt käytäntöjen ylläpitäjän tai jonkin kyseisiä käytäntöjä noudattavan organisaation palveluksessa. Sen vuoksi tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista lisäämään tämantapaisia esimerkkejä.

2.2.4 ASIAANTUNTEMUS

22. Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten 3 jaksossa viitataan *”käytännesääntöjen edistäjiin”* ja *”käytännesääntöjen tukijoihin”* (joilla tarkoitetaan käytännesääntöjen ylläpitäjiä) sekä valvontaelimeen, joiden on osoitettava, että *”päätoksista vastaavilla henkilöillä on tarvittava tietämys tietosuojalainsäädännöstä ja -käytännöstä”*. Tietosuojaneuvosto katsoo, että viittaus käytännesääntöjen ylläpitäjien velvollisuuteen osoittaa valvontaelimen asiantuntemus saattaa olla harhaanjohtava. Akkreditointia hakevan sisäisen valvontaelimen tapauksessa se voisi olla tarkoituksenmukaista, kun taas ulkoisen valvontaelimen tapauksessa itse akkreditointia hakevan elimen olisi osoitettava asiantuntemuksensa. Tietosuojaneuvosto kannustaa siksi Espanjan valvontaviranomaista poistamaan ilmaisut *”käytännesääntöjen edistäjät”* ja *”käytännesääntöjen tukijat”*, jotta voidaan viitata sekä sisäisiin että ulkoisiin valvontaelimiin.
23. Lisäksi tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista mukauttamaan tämän jakson ensimmäistä kohtaa suuntaviivojen mukaiseksi sisällyttämällä siihen *”tietosuojalainsäädäntöä ja -käytäntöä alan käsittelytoiminnassa koskevan vaaditun asiantuntemuksen”*. Tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista myös selventämään tämän jakson kolmatta kohtaa ilmoittamalla, että asiantuntemusta koskevaa vaatimusta sovelletaan valvontaelimeen kokonaisuudessaan eikä jokaiseen henkilöstön jäseneseen.
24. Kuten suuntaviivoissa edellytetään, kaikkien käytännesääntöjen on täytettävä seurantamekanismin kriteerit (suuntaviivojen 6.4 jaksossa) osoittamalla, miksi niiden seurantaehdotukset ovat asianmukaisia ja toteuttamiskelpoisia (suuntaviivojen 41 kohta, sivu 17). Tässä yhteydessä kaikissa käytännesäännöissä, joilla on valvontaelimiä, on selitettävä niiden valvontaelimiltä edellytettävä asiantuntemuksen taso, jotta käytännesääntöjen seurantatoimet voidaan toteuttaa tehokkaasti.

Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 3.1 jaksossa viitataan *”keinoon osoittaa tarvittava osaaminen, tietämys ja kokemus”*. Viittaus itse käytännesääntöjen edellyttämään kokemustasoon puuttuu. Tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista lisäämään esimerkkejä, jotta vaaditut tietosuojaa koskevat asiantuntemus, kokemus ja tietämys näkyvät myös käytännesääntöissä.

25. Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 3.2 jaksossa kuvataan vain yleisesti asiantuntemusta koskevat vaatimukset. Tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista antamaan yksityiskohtaisen kuvauksen asiantuntemusta koskevista vaatimuksista ja selventämään, kattaako se suuntaviivojen 69 kohdassa esitetyt vaatimukset.
26. Jotta nämä vaatimukset olisivat todella vaatimuksia ohjeistuksen sijaan, tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista laatimaan uudelleen kaikki kolme vaatimusta velvoittavaan muotoon: *”valvontaelimen on...”*.

2.2.5 VAKIINTUNEET MENETTELYT JA RAKENTEET

27. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimuksessa 5.2 todetaan, että valitusten käsittelymenettely on avoin ja helposti yleisön saatavilla. Tietosuojaneuvosto tiedostaa, että sanamuoto perustuu suuntaviivoihin. Tietosuojaneuvosto kuitenkin katsoo, että selkeyden vuoksi vaatimuksissa olisi täsmennettävä *”yleisön”* merkitys ja se, koskeeko se myös käytännesääntöjen jäseniä. Tietosuojaneuvosto kannustaa siksi Espanjan valvontaviranomaista muuttamaan vaatimusta 5.2 vastaavasti.
28. Tietosuojaneuvosto huomauttaa, että yhtenä huomioon otettavana tekijänä arvioitaessa yksityiskohtaisia tietoja menettelyistä, joiden tarkoituksena on valvoa, että käytännesääntöjen jäsenet noudattavat käytännesääntöjä (Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 4.1 jakson toinen luetelmakohta), vaatimuksessa viitataan *”jäsenten määrään”*. On epäselvää, miten Espanjan valvontaviranomaisen arviointi voisi perustua tähän kriteeriin, koska käytännesääntöjen jäsenten määrät eivät ehkä ole tiedossa, kun valvontaelin hakee akkreditointia, ja ne voivat muuttua huomattavasti akkreditoinnin myöntämisen jälkeen. Näistä tekijöistä mainitaan myös *”vastaanotettujen valitusten määrä”*. Vaikka valitusten määrä voi olla merkityksellinen, niiden kohde on todennäköisesti kriteerinä merkittävämpi, mutta se ei sisälly vaatimukseen. Tietosuojaneuvosto katsoo lisäksi, että muilla tekijöillä, kuten valitusten kohteella, voi olla suurempi merkitys. Tämän osalta tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista korvaamaan ilmaisun *”jäsenten määrä”* ilmaisulla *”jäsenten odotettu määrä ja koko”* sekä poistamaan viittauksen *”valitusten määrään”* ja pitämään sen yleisempänä, kuten *”vastaanotetut valitukset”*.

2.2.6 LÄPINÄKYVÄ VALITUSTEN KÄSITTELY

29. Käytännesääntöjen jäseniä koskevien valitusten osalta (Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten 5.2 jakso) tietosuojaneuvosto myöntää, että valitusten käsittelyprosessia koskevat vaatimukset olisi asetettava korkealle tasolle, ja viittaa siinä siihen, että valituksiin olisi vastattava kohtuullisessa määräajassa. Tämän osalta tietosuojaneuvosto panee merkille, että Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksessa todetaan, että valitusmenettely olisi

saatava ratkaistua *"kohtuullisessa ajassa, joka ei ylitä kolmea (3) kuukautta"*. Jos Espanjan valvontaviranomainen viittaa *"ratkaisemisella"* tutkimuksen lopulliseen päätökseen, tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen omaksuu joustavamman lähestymistavan toteamalla, että valvontaelimen on raportoitava valituksen esittäjälle edistymisestä tai esitettävä tulokset kohtuullisessa ajassa, esimerkiksi kolmen kuukauden kuluessa. Jos Espanjan valvontaviranomainen viittaa toisenlaiseen ratkaisemiseen, joka ei ole tutkimuksen lopullinen päätös, se suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen selvittää, millaisiin tietoihin se viittaa.

30. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että kolmen kuukauden määräaikaa voitaisiin tarvittaessa pidentää, kun otetaan huomioon tutkittavana olevan yrityksen koko sekä tutkinnan vaikeus.
31. Tietosuojaneuvosto huomauttaa, että Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 5.2 jakson viidennessä luetelmakohdassa viitataan ainoastaan *"rangaistuksiin"*. Tietosuojaneuvoston mielestä tämä vaatimus näyttää rajoittavan valvontaelimen liikkumavaraa sen mahdollisten toimenpiteiden osalta. Lisäksi nämä toimenpiteet on määriteltävä käytännesäännöissä yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tietosuojaneuvosto katsoo, että kattavampi sanamuoto sisältäisi viittauksen oikeussuojakeinoihin ja korjaaviin toimenpiteisiin, ja kannustaa Espanjan valvontaviranomaista korvaamaan *"rangaistukset"* *"seuraamuksilla"*. Nämä korjaavat toimenpiteet on määriteltävä käytännesäännöissä yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Selvyden vuoksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen lisää viittauksen käytännesäännöissä esitettyyn seuraamusluetteloon siltä varalta, että käytännesääntöjen soveltamisalaan kuuluva rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä rikkoo niitä.
32. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että Espanjan valvontaviranomainen on päättänyt valitusten käsittelymenettelyn avoimuuden vuoksi vaatia, että valvontaelin julkaisee valitusten käsittelymenettelyn yhteydessä tehdyt päätökset (5.2 jakso). Lopullisten päätösten julkaiseminen saattaisi vaikuttaa lisäseuraamuksen tavoin siihen käytännesääntöjen jäseneen, jolle päätös on osoitettu. Tietosuojaneuvosto myöntää kuitenkin, että yleiset tiedot valvontaelimen toimista käytännesääntöjen rikkomistapauksissa lisäisivät avoimuutta. Selkeyden vuoksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen täsmentää, minkälaisia merkityksellisiä tietoja valvontaelimen on julkaistava. Valvontaelin voisi esimerkiksi julkaista säännöllisesti seurantatoimien tuloksena tilastotietoja, kuten vastaanotettujen valitusten määrä, rikkomusten tyyppi ja toteutettujen korjaavien toimenpiteiden määrä.

2.2.7 VIESTINTÄ ESPANJAN TIETOSUOJAVIRANOMAISEN KANSSA

33. Tietosuojaneuvosto huomauttaa, että luonnoksessa ei ole viittausta määräaikaan, johon mennessä valvontaelimen olisi ilmoitettava Espanjan tietosuojaviranomaiselle merkittävästä muutoksesta (Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 6.2 jakso). Sen vuoksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen muotoilee uudelleen vaatimuksen, joka koskee asianmukaisia odotuksia ajasta, jossa Espanjan tietosuojaviranomaiseen on otettava yhteyttä. Esimerkiksi niin, että merkittävä muutos on ilmoitettava Espanjan tietosuojaviranomaiselle *"ilman aiheetonta viivytystä"*. Lisäksi *"akkreditoinnin kattavuus"* on yksi merkittävistä muutoksista, jotka on ilmoitettava valvontaviranomaiselle (6.2 jakson neljäs

luetelmakohta). Tietosuojaneuvosto pitää tätä harhaanjohtavana, koska valvontaelin ei voi muuttaa akkreditoinnin kattavuutta. Sen vuoksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen poistaa viittauksen akkreditoinnin kattavuuteen tai vaihtoehtoisesti selventää sen merkitystä.

34. Tietosuojaneuvosto huomauttaa, että Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten 6.3 jaksossa viitataan seikkoihin, jotka olisi sisällytettävä viestintään Espanjan tietosuojaviranomaisen kanssa: päätöksen syyt sekä perusteet, joihin keskeyttäminen perustuu. Selkeyden vuoksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että lisäksi mainitaan poissuljetut seikat.

2.2.8 KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN TARKASTUSMEKANISMIT

35. Tietosuojaneuvosto katsoo, että 7.1 jakson vaatimukset näyttävät olevan liian tiukkoja ja voivat johtaa liiallisiin vaatimuksiin valvontaelimelle, erityisesti kolmas ja neljäs luetelmakohta. Olisi riitettävä, että valvontaelin ilmoittaa asiasta käytäntesääntöjen ylläpitäjälle ja suosittelee, että käytäntesääntöjen asiaankuuluvia osia tarkistetaan arvioinnin mukaisesti. Lisäksi tässä vaatimuksessa olisi jätettävä mahdollisuus, että siinä lueteltuja tietoja ei toimiteta käytäntesääntöjen ylläpitäjälle vaan muille käytäntesäännöissä tarkoitetuille tahoille. Näin käytäntesääntöjen ylläpitäjille annettaisiin jonkin verran liikkumavaraa käytäntesääntöjen tarkistamisen tarpeellisuuden arviointimenettelyn suunnittelussa. Tämän osalta tietosuojaneuvosto kannustaa Espanjan valvontaviranomaista muotoilemaan uudelleen kaksi viimeistä luetelmakohtaa, jotta ne olisivat vähemmän rajoittavia, sekä sisällyttämään niihin tietoja havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Tietosuojaneuvosto katsoo myös, että joustavuutta olisi sallittava enemmän, ja kehottaa Espanjan valvontaviranomaista ottamaan huomioon, että vaatimuksessa lueteltuja tietoja ei välttämättä kuulu toimittaa käytäntesääntöjen ylläpitäjälle eikä käytäntesäännöissä tarkoitettulle muulle taholle, sekä lisäämään vaatimukseen viittauksen tähän.

2.2.9 OIKEUDELLINEN ASEMA

36. Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 8.1 jaksossa viitataan valvontaelimen oikeushenkilöyteen. Sisäisellä valvontaelimellä ei kuitenkaan todennäköisesti ole oikeushenkilöyttä. Tämä vaatimus estäisi siis sisäistä valvontaelintä hakemasta akkreditointia. Näin ollen tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen poistaa viittauksen *oikeushenkilöyteen*, jotta voidaan selventää, että sisäisiä valvontaelimiä ei suljeta pois.
37. Tietosuojaneuvosto toteaa lopuksi, että Espanjan valvontaviranomaisen vaatimuksissa tai selittävässä huomautuksissa ei viitata alihankintaan vaan jätetään tämä asia akkreditointia hakevien valvontaelinten päätettäväksi. Tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen selventää, voiko valvontaelin käyttää alihankkijoita ja millä ehdoilla ja että nämä otetaan huomioon selittävässä huomautuksissa tai määräyksessä. Jos Espanjan valvontaviranominen ilmoittaa, että alihankinta on sallittu, tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen ilmoittaa vaatimuksissa, että valvontaelimeen sovellettavia velvoitteita sovelletaan samalla tavalla alihankkijoihin.

3 PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

38. Espanjan valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnos voi johtaa epä johdonmukaisuuteen valvontaelinten akkreditoinnissa, joten siihen on tehtävä seuraavat muutokset:
39. *Yleisten huomioiden* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen
1. korvaa sanan "should" ("*pitäisi*") sanoilla "*shall*" tai "*must*" ("*täytyy*") kauttaaltaan tekstissä, jotta voidaan varmistaa vaatimusten täytäntöönpanokelpoisuus.
40. *Riippumattomuuden* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen
1. selventää ja selittää, miten sisäinen valvontaelin voi saavuttaa 1 jaksossa tarkoitetun riippumattomuuden
 2. poistaa seuraavan lauseen "*tai valvojana on käytäntöjen tukija, kun valvontaelin on sisäinen elin*" vaatimuksen 1.1 kolmannelta luettelakohdasta tai muutoin selventää sitä, jotta suuntaviivoissa asetetut riippumattomuutta ja puolueettomuutta koskevat vaatimukset täyttyvät
 3. mukauttaa vaatimuksen 1.3 sanamuotoa sen varmistamiseksi, että valvontaelimen rahoitus ei vaikuta sen riippumattomuuteen
 4. lieventää vaatimuksen 8.3 sanamuotoa viittaamalla yleisesti valvontaelimen vastuisiin siten, että tämä vaatimus on vähemmän rasittava akkreditointia hakeville pienille ja keskisuurille yhteisöille
 5. täsmentää, mitä tietoja valvontaelimen vuosikertomuksesta pidetään julkaisun kannalta merkityksellisinä ja kuinka yksityiskohtaisia tietoja tällaisiin kertomuksiin on sisällytettävä
 6. sisällyttää vaatimukseen veloitteen osoittaa riippumattomuus suhteessa valvontaelimen vastuuvollisuuteen.
41. *Läpinäkyvän valitusten käsittelyn* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen
1. omaksuu joustavamman lähestymistavan vaatimuksessa 5.2, joka koskee valitusten ratkaisemisen aikataulua
 2. sisällyttää vaatimukseen 5.2 viittauksen korjaaviin toimenpiteisiin
 3. täsmentää, millaisia olennaisia tietoja valvontaelimen on julkaistava lopullisista päätöksistä.
42. *Espanjan tietosuojaviranomaisen kanssa käytävän viestinnän* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen
1. muotoilee uudelleen vaatimuksen 6.2, jotta se kattaa viestintää Espanjan tietosuojaviranomaisen kanssa koskevat asianmukaiset aikaodotukset
 2. poistaa viittauksen akkreditoinnin kattavuuteen tai vaihtoehtoisesti selventää sen merkitystä vaatimuksen 6.2 neljännessä luettelakohdassa;
 3. lisää vaatimukseen 6.3 selvyiden vuoksi maininnan poissuljettavista seikoista.
43. *Oikeudellisen aseman* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Espanjan valvontaviranomainen

1. poistaa viittauksen "*oikeushenkilöyteen*" vaatimuksesta 8.1 sen selventämiseksi, että sisäisiä valvontaelimiä ei suljeta pois
2. selventää, voiko valvontaelin käyttää alihankkijoita ja millä ehdoilla ja ottaa nämä huomioon vaatimuksissa ja selittävässä huomautuksissa. Jos alihankinta on sallittu, sen olisi muutettava vaatimuksia tai selittäviä huomautuksia siten, että valvontaelimeen sovellettavia velvoitteita sovelletaan samalla tavalla alihankkijoihin.

4 LOPPUHUOMAUTUKSET

44. Tämä lausunto osoitetaan Espanjan valvontaviranomaiselle, ja se julkaistaan yleisen tietosuojasetuksen 64 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti.
45. Yleisen tietosuojasetuksen 64 artiklan 7 ja 8 kohdan mukaan valvontaviranomaisen on ilmoitettava tietosuojaneuvoston puheenjohtajalle sähköisesti kahden viikon kuluessa lausunnon saamisesta, pitäytyykö se päätösluonnoksessaan vai muuttaako se sitä. Sen on saman määräajan kuluessa toimitettava muutettu päätösluonnos tai, jos se ei aio noudattaa tietosuojaneuvoston lausuntoa kokonaisuudessaan tai osittain, sen on toimitettava asianmukaiset perustelut. Valvontaviranomaisen on ilmoitettava lopullinen päätös tietosuojaneuvostolle, jotta se voidaan yleisen tietosuojasetuksen 70 artiklan 1 kohdan y alakohdan mukaisesti sisällyttää rekisteriin päätöksistä, joihin on sovellettu yhdenmukaisuusmekanismia.

Euroopan tietosuojaneuvoston puolesta

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)